

Paraša: Šmini

4 670 písmen

1 238 slov

91 veršů

157 řádek

17 micvot

וַתֵּצֵא אֱשׁ מִלְּפָנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיִּמְתּוּ לְפָנֵי ה':
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר-דִּבֶּר ה' לֵאמֹר בְּקִרְבֵּי
אֶקְדֹּשׁ וְעַל-פְּנֵי כָל-הָעָם אֶכַּבֵּד וַיִּדָּם אַהֲרֹן:

A když od tváře Hospodinovy vyšel oheň a strávil je, byli usmrceni před Hospodinovou tváří. Moše řekl Aharonovi: „Tot, co Hospodin mnil slovy: Na svých blízkých se posvětim a přede vším lidem si získám úctu,“ a Aharon mlčel.

Sidra pro tento týden: Šmini**1. alija (Va-ijikra 9:1–16)**

Od vyvedení Jisra'ele z Egypta uplynul již téměř rok, je Roš chodeš nisan. Po sedmidenním obřadu zasvěcení miškanu pověřil Moše Aharona, aby přivedl dvě zvláštní oběti: oběť vzestupnou a oběť za hřích. Lid je vyzván k oběti za hřích, dvěma vzestupným obětím a dvěma obětím smířčím. Aharon přistoupí k oltáři společně se svými syny a zahájí celý proces obětování..

2. alija (9:17–23)

Aharon a jeho synové dokončí oběti, po nichž Aharon žehná lidu. Společně oba bratři, Moše a Aharon, žehnají lidu, aby nad ním zůstala Boží přítomnost.

3. alija (9:24–10:11)

Z nebes sestoupí plamen a pozře oběti připravené na oltáři. Lidé v bázní padnou na tvář. Aharonovi synové Nadav a Avihu přinesou kadidlo, byť jim to nebylo přikázáno. V tu chvíli sestoupí z nebes plamen a oba zabije. Aharon mlčí. Moše vybidne Aharona a jeho dva přeživší syny, Elazara a Itamara, aby na sobě nedali znát zármutek. **149.–150. micva** Kněžím je zakázáno nechávat si narůst vlasy na znamení truchlení a trhat si oděv. **151. micva** Je zakázáno odcházet ze svatyně během služby. **152. micva** Opilému je zapovězeno provádět službu ve svatostánku.

4. alija (10:12–15)

Moše pobídne Aharona a jeho syny, aby snědli zbývající části moučné oběti mincha, kterou toho dne přinesli. Stejně tak mají sníst části smířčích obětí.

5. alija (10:16–20)

Moše kritizuje Elazara a Itamara za to, že jim přidělené kusy z oběti za hřích spálili, místo aby je snědli. Aharon je brání a poukáže na skutečnost, že coby příbuzní zesnulých, mají status

truchlících. Moše Aharonovi nakonec dá za pravdu.

6. alija (11:1–32)

153.–158. micva Bůh sdělí Mošemu a Aharonovi některé ze zákonů kašrutu. Pouze zvíře, které má rozdělená kopyta a přežvykuje, je košer. Ryby jsou košer jen tehdy, mají-li ploutve a šupiny. Výčet zakázaných druhů ptactva. Konzumace hmyzu je rovněž zakázána až na některé druhy kobylek. Uhynulá košer zvířata, která nebyla řádně poražena, stejně tak jako mrtvolý zvířata, která nejsou košer, přenáší rituální nečistotu na toho, kdo se jich dotkne. **159. micva** Výčet osmi druhů zemní havěti, která způsobuje rituální nečistotu.

7. alija (11:33–47)

160.–161. micva Dále jsou uvedeny základní zákony ohledně rituální čistoty a nečistoty: zákaz konzumace nebo manipulování se zdechlinou; jak se stanou některé nádoby nečistými a jak by se s nimi poté mělo nakládat. **162.–165 micva** Veškerý hmyz a drobní živočichové, kteří se plazí po zemi, se nesmí jíst. To se týká i drobných živočichů ve vodě a ve vzduchu. Dodržování těchto zákonů vede člověka ke svatosti.

Maftir (Be-midbar 19:1–22)

Zvláštní maftir pro Šabat para popisuje obětování červené jalovice (*para aduma*), jejíž popel bude používán k rituálnímu očištění. Kromě nařízení ohledně rituální nečistoty a jejího přenášení má čtení této části Tóry připomenout očištné obřady, které Jisra'el vykonával před obětováním pesachové oběti.

Haftara (Jechezkel 36:16–36:38)

V haftarě pro Šabat para kárá Bůh ústy proroka Jisra'el za to, že se nechoval řádně. Přestože Jisra'el znesvětil jeho jméno (podobně jako při uctívání zlatého býčka), vytrhne ho z vyhnanství, navrátí ho do jeho země a očistí ho.

Be-sijata di-šmaja

„Nedělám to kvůli vám, dome Jisra'ele, ale kvůli mému svatému jménu, které jste znesvětili v národech, kam jste přišli. ... a ty národy poznají, že Hospodin jsem já, až se před jejich očima vámi posvětim “ (36:22-23)

Často používáme obrat be-ezrat ha-Šem, případně jeho aramejský ekvivalent be-sijata di-šmaja (s pomocí Boží, s pomocí nebes). Co si pod takovou pomocí představit? V čem tuto pomoc očekávat? Tento šabat, šabat para, je třetím ze čtyř zvláštních šabatů před Pesachem, které byly zavedeny v rabínských dobách jako příprava na svátek naší svobody. Ve zvláštním čtení pro maftira čteme o obětování para aduma – červené jalovice, jejíž popel se po smíchání s vodou používal k rituální očištění člověka, který přišel do styku s mrtvým, neboť k obětování a konzumaci pesachové oběti bylo nutné být rituálně čistý. Haftara pro šabat para z knihy proroka Jechezkel se k tomuto rituálu vztahuje ve smyslu paralely, kdy Bůh očistí Jisra'el od jeho hříchů, až je vrátí z babylonského vyhnanství. Tato haftara zároveň představuje závěrečnou fázi vývoje Jechezkelovy teologie lidské odpovědnosti.

Ještě před vyhnáním judského národa do Babylónie hlásal Jechezkel poselství, kdy každý člověk zodpovídá sám za sebe: „Duše, která hřeší, zemře, ale je-li člověk spravedlivý a koná, co je zákonné a správné... bude jistě žít, je výrok Panovníka Hospodina.“ (18:4-9) Vyhnanství jeho názory na tuto věc změnilo. Na začátku očekával, že k vykoupení dojde, až když bude lid vykoupení hoden. Poté věřil, že Bůh vykoupí Jisra'el navzdory jeho slabostem a prohřeškům, protože vyhnanství Jisra'ele by bylo pro Boha ostudou – ale stále ještě za předpokladu, že Jisra'el převezme za své činy odpovědnost: „Dám vám projít pod pastýřskou holí a uvedu vás do svazku smlouvy. Odstráním od vás ty, kdo se vzpouzejí a přestupují proti mně. Vyvedu je ze země, v nichž pobývají, ale do erec Jisra'el nevstoupí. Tehdy poznáš, že já jsem Hospodin, tvůj Bůh.“ (20:36-38) V tomto oddílu také

slyšíme ozvěnu vyvedení z Egypta a příběh první osvobozené generace, která sice mohla opustit egyptské otroctví, ale vstoupit do erec Jisra'el jí nebylo dáno.

V haftare pro tento týden Jechezkel své postoje opět přehodnocuje. Dochází mu, že lidé se jen tak sami o sobě nedokážou napravit do té míry, aby byli hodni vykoupení, ale přesto k vykoupení musí dojít, aby bylo zachováno dobré Boží jméno. A aby se tak stalo, musí se Bůh na nápravě aktivně podílet, musí celé situaci pomoci: „Nedělám to kvůli vám, dome Jisra'ele, ale kvůli mému svatému jménu, které jste znesvětili v národech, kam jste přišli. Proto posvětim své velké, v národech znesvěcené jméno, které jste mezi nimi znesvětili, a ty národy poznají, že Hospodin jsem já, až se před jejich očima vámi posvětim. Vezmu vás z těch národů a shromáždím vás ze všech zemí a přivedu vás zpět k vaší půdě. Pokropím vás čistou vodou a budete čistí...“ (36,21-27)

Proroctví o Hospodinu, který se před zraky ostatních národů posvěcuje Jisra'elem, připomíná Mošeho promluvu k Aharonovi po smrti Nadava a Avihua: „Na svých blízkých se posvětim...“ Jak se ale má Nejvyšší posvětit Jisra'elem, který svým jednáním jeho jméno před i během vyhnanství tolikrát znevažil a pošpinil? Jedině očištěním, kterou měl Jisra'el skrze obětování červené jalovice absolvovat. Dnes, kdy popel z červené jalovice k dispozici nemáme, musíme naslouchat hlasu, který nám pomoc nabízí, o to obezřetněji. Skrývá se v detailech i ve zdánlivě všedních pravdách. Třeba že špinavým hadrem se podlaha do čista vytrít nedá a pesachový úklid nebude košer, pokud nevymeteme všechny rohy.

